

LA CUA

SI PORTESSIN MÉS DE CINC MINUTS FENT CUA (i durant aquests més de cinc minuts la cua no s'hagués mogut gairebé ni un mil·límetre), probablement seria ella qui, no tant per la inquietud de no arribar al començament de la projecció sinó per la sensació angoixant i improductiva d'estar perdent el temps (malgrat que no tindrien cap altra cosa concreta a fer en aquests moments), li demanaria a ell que anés a comprovar si s'havien col·locat a la cua correcta, és a dir, la de comprar les entrades, en lloc de la d'entrar directament a la sala, com ha passat d'altres vegades.¹ Si tot això passés, doncs —i no hi ha cap motiu per pensar el contrari—, hauríem de suposar que ell provaria de demorar l'encàrrec o bé escapollir-se'n completament, per exemple allargant el coll per albirar el principi de la cua o bé valorant la

1. Confusió que últimament, a més, s'ha vist emfasitzada per l'aparició d'una tercera possible cua: la de retirar les entrades comprades per Internet.

possibilitat de preguntar-l'hi a la persona situada al davant; però com que, d'una banda, des d'allà no es veuria el principi de la cua i, de l'altra, la persona que tingués al davant tindria un (aproximadament) cinquanta per cent de possibilitats de trobar-se en la mateixa situació de dubte i indefinició que ells,² arribaria a la conclusió que la solució menys dolenta seria caminar fins al principi de la cua. Tanmateix, ho faria acompanyat d'una indefugible por a fer el ridícul —ja sigui perquè la cua fos la correcta i estigués fent tot aquell trajecte en va, ja sigui perquè no ho fos i, per tant, haguessin estat perdent tot el temps fins aleshores— i una sensació inconcreta, molt més difícil d'explicar, d'estar deixant alguna cosa enrere, com de perdre una part d'ell mateix en el camí, un sentiment inexplicable com el de la por que soni l'alarma en eixir d'una botiga malgrat tenir la certesa absoluta de no haver comès cap robatori. Avançaria vorejant la cua en paral·lel, com si fos la ribera d'un riu (mostrant una certa desgana i indolència, per dissimular, com si la cosa no anés amb ell), fins a constatar que en efecte aquella seria la cua correcta, la de comprar les entrades, només que la taquillera (si és que es tractés d'una taquillera) s'estaria demorant més del compte expel·lint les entrades, ja fos per culpa d'algun problema informàtic o perquè

2. D'altra banda, l'incomodaria haver de preguntar-l'hi i que l'altre (a més, per descomptat, de la seva parella) pensés que no se'n pogués sortir sol, d'una qüestió tan senzilla i banal que es podria resoldre caminant només uns metres més enllà.

aquell seria el seu primer dia de feina i no tindria la mateixa diligència que la persona que ho feia amb anterioritat. Tant se val. En el que no hi ha dubte és que ell provaria d'allargassar tant com pogués el moment de tornar a la cua (per si de cas algú l'hagués resseguit amb la mirada fiscalitzant el seu recorregut) fent una llambregada distreta a les postals que hi hauria en un panell arran de la taquilla i qui sap si passant-hi també subreptíciament el capciró dels dits. Al cap d'aquests segons de dilació, doncs, ja podria enfilel el camí de tornada, com un soldat satisfet d'haver acomplert amb èxit la seva missió. Però un cop tornat al punt d'inici, i tot just abans que pogués comunicar-li la bona notícia ("som a la cua adequada, la de comprar les entrades, i no la d'entrar directament a la sala"),³ ella tombaria el coll amb un gest nerviós, elèctric, i, amb els narius dilatats tal com sempre feia quan expressava sorpresa o enuig, li diria:

—Què fas?

Davant la qual cosa ell no sabia què contestar (és evident el que estaria fent, pensaria, ocupar el lloc corresponent a la cua). Silenci que ella aprofitaria per agafar la iniciativa i reblar el comentari anterior:

—Si us plau, ves a ocupar el teu lloc. Estic esperant algú.

I ho diria amb un convenciment tan gran que, durant unes dècimes de segon, arribaria a dubtar si hauria anat a raure al mateix lloc a la filera. Amb

3. O la de recollir les entrades per Internet.

una mirada mecànica i instintiva, verificaria que ella és efectivament ella (els cabells rinxolats, les ulleres de pasta, el vestit negre amb flors que portava quan ha sortit de casa) i el dubte inicial seria substituït pel convenciment que es tractava d'una broma.⁴ Llavors pensaria de seguir-li el fil i respondre amb un comentari sarcàstic del tipus “Ah, sí? I és guapo?”, o bé “Segur que aquesta persona que esperes s'assembla molt a mi” o, fins i tot, amb un punt d'ironia autoparòdica, “Em jugo el que vulguis que és l'home de la teva vida”. Però no només l'expressió d'ella (cada cop més seriosa, a un pas de la indignació) no semblaria convidar-lo a seguir-li el fil sinó que, just abans de triar-ne un, s'adonaria que qualsevol d'aquests comentaris, en aquest context i a oïdes —posem per cas— d'alguna de les persones que els acompanyessin a la cua, sonaria com un intent matusser i fatu de lligar amb ella com si fos una desconeguda, motiu pel qual bandejaria l'opció de fer cap comentari. Així, doncs, romandria ridículament en silenci, tres, quatre, cinc segons, esguardant a l'infinit, al costat d'ella, esperant que la situació s'acomodés o es resolgués per ella mateixa, però no només no es resoldria sinó que la incomoditat i la tensió semblarien anar pujant d'intensitat, de manera que finalment ell no podria aguantar-ho més i, sentint-se el centre d'atenció d'aquella gernació que ara començaria a avançar de mica en mica, decidiria prendre la iniciativa:

—Fins quan durarà la broma?

4. Una broma potser no especialment reeixida o divertida, però una broma al cap i a la fi.

—Quina broma?

—No fa gràcia.

—Precisament. Fes el favor d'anar al final, com tothom.

No se la veuria particularment enriolada o divertida; d'altra banda, si bé és cert que ell sí que es caracteritza per fer alguna broma de tant en tant amb el rostre seriós (cosa que li ha portat més d'un malentès a la vida) no es pot dir el mateix d'ella, que no només no té el costum de fer-ne sinó que, en les comptades ocasions que obre la porta a l'humor, ho fa de manera descoberta, nítida i transparent, sense subterfugis. I si en lloc d'una broma fos un joc? Un joc d'aquells en què, durant un lapse estanc de temps, la parella fingeix no conèixer-se i dotar-se d'una identitat inventada per donar un nou impuls a la relació. Però com hauria de reaccionar en aquest cas? Hauria de seguir-li el corrent, ara, i buscar una estratègia per seduir-la després? I si, simplement, li estigués fent pagar algun enuig que li hagués passat desapercebut? Però quan hauria pogut fer-la enfadar? En aquest període de temps en què ell ha anat i tornat de la cua?⁵ I si durant aquells segons d'espera ha llegit alguna cosa inconvenient que ell hagi penjat a les xarxes socials?⁶ O algú (qui sap amb quin propòsit o interès espuri) li ha enviat un missatge avisant-la d'alguna acció, real o inventada,

5. Com a molt hauria trigat més estona del compte en anar a l'inici de la cua o hi hauria anat remugant una mica, però no sembla motiu suficient per causar una reacció d'aquella magnitud.

6. No és de penjar-hi massa informació personal, tanmateix.

que ell hagi pogut fer o deixat de fer? Per què no l'hi diu i prou? Ella no ha estat mai de guardar-se les emocions. I si hagués patit una pèrdua de memòria sobtada? Potser l'ha estamordit un cop o ha sofert un desmai del qual no s'ha recuperat del tot. Aleshores pensaria a rescatar el testimoni de la gent que hi ha a la cua, com en un judici, per mirar de convèncer-la que ell era allà quan ha marxat, però això li semblaria, al mateix temps, ridícul i enutjós. Arribat aquest punt, doncs, li resultaria més senzill fer-li cas que mirar de remuntar aquella situació de manera que, al cap d'uns segons, caminaria, displicent i abnegat, cap al final de la cua.

Des d'allà, esperaria amb veritable curiositat veure si apareix algú per ocupar el seu lloc. Però qui? Un altre home? Una dona? Fins i tot, fantasiejaria amb la possibilitat de veure's aparèixer a ell mateix, desdoblant, retornant de la seva expedició ignota un altre cop. Però no. Mandrosament, fatigosament, la cua serpentejaria fins a ser engolida per la sala de cinema. No és enquimerat pensar que ell tingués l'esperança que, en acabar la projecció, tot tornés a la normalitat com per art de màgia.⁷ Després dels títols de crèdit, doncs, ell faria el gest d'atansar-s'hi, però ella passaria de llarg amb una naturalitat i una indiferència tan ben fingides que semblaria que

7. Impressió reforçada pel sentiment que sobrevé en acabar la pel·lícula, quan s'encenen els llums, i és com si despertéssim abruptament d'un somni, d'un parèntesi durant el qual la realitat ha estat invertida, el somni era la vida real i la vida real una mena de somni, impressió que es manté fins a sortir al carrer i ser percutit violentament per la llum del dia o, si és de nit, la lluentor dels fanals.

portés assajant-ho des de fa dies, o potser setmanes. Davant la perspectiva vertiginosa de qui sap si no tornar-la a veure mai més, ell sortiria acuitat darrere seu i l'estalonaria durant el que semblaria el camí cap a casa. Més d'una vegada, sentiria la temptació de cridar-la pel nom enmig del carrer, però li ho impediria no tant la vergonya com la por que ella el castigés de nou amb la seva indiferència. Caminarien en direcció a la parada de l'autobús. Ella esperaria l'arribada de l'autobús número quinze i ell també. Ella hi pujaria al cap de set minuts i ell també. Ella deixaria passar unes quantes parades mentre esguardés distretament per la finestra, i ell mentre l'esguardés a ella, aprofitant que tindria el cap ancorat cap a una altra direcció. Després de prémer el botó de la parada, ella es dreçaria i ell esperaria uns segons a fer el mateix per tal que la seva acció no semblés una rèplica exacta i automàtica. Baixarien tots dos a la parada de sempre. En pocs minuts es plantarien al davant de la porta de casa. Ella introduiria la clau al forat del pany, hi donaria mig tomb i, tot seguit, enfilaria cap a l'interior. Ell, amb més aprensió que cautela, esperaria. Deixaria que, presumiblement, entrés a casa, pengés la bossa de mà al penjador darrere la porta, es descalcés les sabates i potser, fins i tot, se servís una copa de vi sobre la barra de la cuina. Deixat aquest marge especulatiu de temps, ara sí, aniria cap a la porta i enforinyaria la clau al pany. Ho provaria diverses vegades, sense que la clau arribés a tombar. Consecutivament —i en aquest ordre—, pensaria que són els nervis, que és culpa de la clau i, a la fi, que el pany no funciona. Podria

ser que ella l'hagués canviat des de l'últim cop? La resposta és no. I davant la impossibilitat d'entrar de cap altra manera i la perspectiva més que plausible que si tocava el timbre ella tampoc no li obrís la porta,⁸ es resignaria a buscar, de manera temporal, un lloc alternatiu on passar la nit.

Un cop a l'habitació de l'hotel, no podria aclucar l'ull. Donades les circumstàncies, el més probable és que intentés trucar a una amiga en comú (més amiga d'ella que no pas d'ell) a la recerca d'una explicació o, com a mínim, d'una pista d'on poder estirar el fil. Esperaria tres tons que ella despengés⁹ el telèfon. Barbotejaria en poc temps el que li estaria passant, però ella el tallaria de seguida:

—No sé qui ets. I fes el favor de no tornar a trucar-me a aquestes hores de la nit. —I tot seguit, penjaria.

En efecte, els fets s'haurien precipitat d'una manera tan caòtica i accidental que no s'hauria adonat que serien les dotze de la nit passades. Això no el distrauria, però, de la preocupació principal: què vol dir que no sap qui és? Per bé que no serien amics de tota la vida,¹⁰ haurien coincidit a diversos esdeveniments, hauria passat nits sopant fins al tard a casa seva i fins i tot s'haurien conxorxat una vegada per

8. Trucar als veïns tampoc no és una opció, ja que resoldria només la meitat del problema: un cop a dalt es trobaria amb l'obstacle d'una segona porta. I aquest cop sense ningú altre a qui recórrer.

9. Potser es preguntaria també per què la gent continua fent servir el verb *despenjar* quan, literalment, els telèfons ja no es despenegen.

10. Ja ha quedat dit que era més amiga d'ella que no pas d'ell.

fer-li a ella una festa d'aniversari sorpresa, ajuntant els amics d'una banda i l'altra de l'arbre genealògic de coneixences. També podria ser que ella (la seva parella), avançant-se al fet que ella (la seva amiga) fos la primera persona a qui ell (només n'hi ha un) trucaria, l'hagués avisat que, quan ho fes, li continués el joc. Però per què prendre's tantes molèsties? I per què ella (l'amiga) hauria d'acceptar-ho? No seria més natural que digués: "solucioneu els vostres problemes parlant-ho entre vosaltres"? Com a persona cultivada que posem per cas que seria, recordaria una frase de l'Oscar Wilde: "Les dones són un misteri. No són per ser compreses, són per ser estimades." Però com pot estimar les dones (o una dona en particular) sense comprendre-les? Li semblaria absurd, i lleugerament misogin, producte de l'època en què vivia l'autor. Així que no se li acudiria una opció millor que buscar al moble bar la solució idònia per fer la nit suportable i poder aclucar l'ull.

Si tot això passés, l'endemà ell es despertaria tard, apressat per l'automatisme d'anar a treballar, i amb una ressaca de cavall (i es preguntaria si un cavall ha tingut mai ressaca). A l'hora de pagar, el recepcionista de l'hotel li preguntaria si ha consumit alguna cosa del moble bar (mentiria) i, a continuació, si prefereix pagar en efectiu o targeta.

—Targeta —posem que portaria només els diners justos per l'entrada del cinema.

I després de provar-ho un mínim de dues vegades i un màxim de tres (fins i tot fent el clàssic gest de fregar la banda magnètica amb la màniga o

el d'orientar el datàfon en múltiples direccions), el recepcionista acabaria donant-se per vençut:

—Ho sento, no accepta la targeta.

Li demanaria si pot fer-ho un altre cop, temptativa que abans de provar-ho sabia que esdevindria inútil. Amb el cap encara atùit, trucaria al telèfon de la sucursal del banc per corregir l'error però, lluny de corregir-ho, li comunicarien que no hi ha cap compte al banc vinculat al seu nom. De res serviria explicar que just ahir havia tret diners del caixer automàtic i l'acabarien penjant de l'altra banda deixant-lo amb la paraula a la boca. Però ell, amb un fil d'inspiració sobtada, regularia cap a un racó fingint que encara fluïa la conversa i, aprofitant la distància guanyada, s'escapoliria davant la mirada negligent i somnolenta del recepcionista de l'hotel.

Tot i fer-ho més tard que de costum, es plantaria a la feina amb l'esperança de recuperar l'equilibri mitjançant la rutina. Però, tot just col·locar la targeta a una distància volàtil damunt del lector de l'entrada,¹¹ ni massa lluny ni massa a fregar, la màquina li barraria el pas amb una reacció histèrica i teatralitzada. Avergonyit, hauria de passar pel taulell de recepció a donar les dades que, segons el sistema (i el vigilant de seguretat que en faria de portaveu), no estarien recollides enlloc. A la desesperada, ell argumentaria que treballa des de fa set anys i mig en aquell edifici, que segur que l'ha vist entrar cada matí i que fins i tot té un despatx a la planta tretze, amb el seu nom a la porta.

11. Era un edifici intel·ligent de disset plantes.

Aquesta obra ha estat guardonada amb el XVI Premi 7Lletres, 2021, organitzat pel Centre Municipal de Cultura de Cervera i el Consell Comarcal de la Segarra. El jurat estava format per Alba Granell, Emili Bayo, Xavier Vidal, Ramon Badia i Eloi Planes.

© Ramon Pardina Villanueva, 2022

© Il·lustració de la coberta: Dani Llimona, 2022

© d'aquesta edició: Pagès Editors, S.L, 2022

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

www.pageseditors.cat

editorial@pageseditors.cat

Primera edició: maig de 2022

ISBN: 978-84-1303-372-3

DL: L 272-2022

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S.L

www.bobala.cat

◀ imprès a lleida ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.